

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. s.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl

Ijesztgetések.

Pécs, 1897. május 11.

A választások alatt és közvetlenül az új országgyűlés megalakulása után, a mikor a bevonult óriási stréberhad láttára semmi sem látszott lehetetlennek, még az sem, hogy a régi kvótabizottság újjal felcserélhető s ez rábirható lesz, hogy a régi alapot elhagyva, maga a kvótabizottság indítványozza a kvóta felemelését, akkor Bánffy minden igyekezete csak oda irányult, hogy tetszetős jelszót találjon az új terhek vállalására és meg volt róla győződve, hogy óriási többsége örömmel fogja megragadni az alkalmat szolgálatkészségének bebizonyítására és ellenvetés nélkül megszavazza azt a kvóta-arányt, amit elfogadás végett eléje tálnak.

Bánffy csakhamar talált is jelszót, a mely pompás takaróul szolgálhatott a nemzetellenes merénylet leplezésére; nem holmi meghunyászkodó mentegetőzés volt ez, milyent a régebbi kvótatárgyalásoknál használtak, a mikor mindig elismerték magyar részről, hogy többet szavaznak meg, mint a mennyi Magyarországot jog- és igazság szerint terhelhetné, de megszavazzák a békesség okáért, politikai tekintetből. Bánffy nem csinálta ilyen szerényen a dolgát, hanem nagy büszkén állt ki a fórumra s mellét verdesve hirdette, hogy „nem fogadunk el ajándékot Ausztriától!”

Persze hogy a mostani kvótaarány ajándéknak lássék, halomra kellett dönteni a régi kvótabizottság számításait, a melyek igazolták, hogy az eddigi kvótában is aránytalanul voltunk megterhelve, s ezt a szívességet iparkodott megtenni Bánffynak Láng Lajos, ki új számítási alapot talált ki s ennek segélyével kimutatta, hogy nekünk igazság szerint az eddiginél többet kell fizetnünk.

De hát Bánffynak szépen kiesztelt egész haditerve dugába dőlt. A régi kvótabizottság tagjai közül csak az egy Wekerlét sikerült leszorítani a küzdőtérrel, a többi nem mutatott kedvet a visszavonulásra s ezek a pártnak olyan régi oszlopos tagjai voltak, hogy mellőzésük okvetlenül szakadást idézett volna elő a pártban: kénytelen-kelletlen meg kellett tehát belőlük újra alakítani a kvótabizottságot s így remélni sem lehetett, hogy ez a bizottság feladja régi álláspontját, amit a következő igazolt is.

Egyetlen mentőhorgonya maradt tehát a megszorult kormányelnöknek: pártjának numerikus ereje, a melylyel a kvótabizottságálláspontját megdönthetni reméli, de ezt az álláspontot olyan tekintélyek képviselték a pártban, hogy már a számbeli többség is ingadozni kezd, szükségét látja tehát Bánffy, hogy fogantatba vegye a megpuhítási processzust.

Az első ijesztés az volt, hogy ha az országgyűlés többsége elfogadva a kvótabizottság álláspontját, lehetlenné teszi a két országgyűlés közti megegyezést, akkor a törvény szerint bekövetkezendő királyi döntés még rosszabb helyzetet fog teremteni, mert Ő felsége az osztrákok mellett fog dönteni.

Ennek az otromba fenyegetésnek azonban oly kézzel fogható volt a tendenciája, hogy senki sem ült fel neki; egyszerűen nem hitték el, azért kellett más mumusról gondoskodni. Bánffy fegyvertára azonban gazdag, egymásután szedegeti elő abból rozsdás fegyvereit, s ha az egyik nem válik be, megpróbálja a másikat.

Legujabb fegyvere, mit a kvótaemelés mellett tűzbe visz, az, hogy a királyi döntés csak egy évre szól, a válságot tehát csak elodázza, de meg nem oldja. Nos hát ez nem kevésbé ügyetlen fogás az előbbieneknél, mert egyszerűen nem igaz, hogy a királyi döntés csak egy évre állapítaná meg a kvótát, erről a hatvanhetes törvény mit sem tud; de ha így is lenne a dolog, az ország semmi esetre sem valaná kárát, legfőlebb a kormány állását ingatná meg, mert a király mindenesetre új kormányokat állítana mindkét ország élére, a melyek több eredménnyel vennék fel újra a tárgyalások fonalát; Magyarországnak pedig semmi oka sincsen meg-

A „Pécsi Figyelő” tárcája

Stiglitz & Kovács.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Együtt álltak a fővárosban kondicióban. Együtt laktak, egy és ugyanazon helyen voltak ebéd vacsora bérleten; szóval bajtársak voltak.

Egyszerre Stiglitznek szerencsége akadt; valami egyeletnek a tagja lévén, beválasztották a vöröshaju, lócsalábú Stiglitzet rendezőnek, egy rendezendő junáliskhoz.

Stiglitz gögös lett; Stiglitzet elbizakodottá tette a szerencse.

Egy kis feketehaju leánnyal ismerkedett meg Stiglitz; s miután a leánnyának kétezer forintnyi hozománya volt, mi sem természetesebb, mint hogy Stiglitz a leánnyal szerelmet vallott és pedig tisztességes szándékból (saját szavai szerint.)

A leány, Addy kisasszony (a pap Leo kádiának keresztlete) roppant naiv és becsületes volt. A keringő zenéje, a pazar világitás, a liget friss illata, két pohárka pezsgő, szóval a lelke el volt ragadtatva s tán könnyelműen cselekedett, midőn Stiglitz faggatásaira elrebegette a boldogító igent.

Másnap délben, midőn Stiglitz az özvegy Májasné lakására rontott és meglátta

özvegy Májasné, kiből viruló szép asszonyt talált a rőt Stiglitz . . . szegény megbánhatta a leánnyának tett tegnapi ígését és . . . de késő volt, mert a leányka, Addy kisasszony, letérdelve anyja előtt, magával huzta-vonta Stiglitz urat is a földre . . . és aztán kérte az édes mamától az áldást.

A szép asszony megáldotta őket.

— Addynak kétezer forint hozománya van.

— Tudom édes anyám, mondá a boldog vőlegény.

A hozomány kifizetésénél azonban Stiglitz előtt nyilvánvalóvá lett, hogy Addy csak örökbe fogadott leánya özvegy Májasnénak és hogy Májasné igen gazdag hölgy. Kinek pénze utáni évi jövedelme négyezer forint.

Szükségesnek tartom konstatálni azt a tényt, hogy Kovács Róbert, Stiglitz ur bajtársa szerepelt mint első vőfély.

Eme tény tiszta kifolyásaként tekinthetjük ama sűrű látogatásokat, melyeket Kovács Róbert a szép özvegnél barátja érdekében tett.

— Látod Kovács, ha most neked is volna kétezer forintod, társul fogadnálak és aztán szülővárosomban üzletet nyitnánk.

— Igen ha volna! ha az a volna nem volna; sóhajta Kovács. És ha volna is, én soh' sem mennék a vidékre, hanem itt Budapesten csinálnék üzletet magamnak.

Stiglitz és ifju neje a Lipótvárosban, a vadász utcában vettek lakást. Kovács pedig ott maradt, a hol eddig volt lakáson.

Egyszer azonban, másnapra, hogy Stiglitz kilépett az üzletből, hogy már most valahol saját üzletének nézzen helyiséget, Kovács a helyi postával kis illatos lelkét kapott . . . a szép özvegytől.

Vacsorára hívta magához.

Hogyne? persze, hogy elment Kovács.

Másnap Kovács meglátogatta ebédután Stiglitzeket és örömpreveső szívvvel tudatta velük, hogy sikerült neki, nagybátyjától szintén kétezer forintot kicsikarni.

— Milyen nagybátyádtól? kérdé Stiglitz elbámulva.

— Hát Aradon van egy nagybátyám, attól.

— Csodálom; nem azt csodálom, hogy nagybátyád van, hanem azt, hogy soha sem említetted.

— Ezt azért tettem, mert nem reméltem tőle soha semmit.

— Jó, jó, hisz az végre mindegy. Örülök, szivemből örülök, most már gyöngy üzletünk lesz Kovács barátom.

És úgy lett; a Lipótköruton vettek ki üzletet, aztán a kezepesti utra jöttek, végre az arisztokratikus hatvani utcába kerültek. Szerény négyezer forintjuk a hatodik üzletév végén a mérleg felállításnál kerek négyezer forinttal nőtte ki magát.

ijedni attól az eshetőségtől, hogy elveszti a Bánffy-kormányt.

Érzi ennek a fegyvernek gyenge voltát maga is, gondoskodik tehát még erősebb ijesztgetésről s nemcsak kormányválságot, de valóságos alkotmányválságot helyez kilátásba az esetre, ha az országgyűlés nem szavazná meg a felemelt kvótát. Ezt kürtöli a kormány kitartott sajtója, sőt ezeket a hurokat pengeti a kormánypárt egyik legelőkelőbb folyóirata, a „Politikai Hetiszemle“ is, a mikor a kvótaegyezkedés meghiusulta esetén előállandó helyzetet festve, azt mondja, hogy ez esetben a „salus rei publicae“ feltétlenül érvényesülő elve olyan komplikációkra vezethetne, melyeknek talán alkotmányos életünk adhatná meg az árát. Azok a szálló igévé vált „magasabb tekintetek“ esetleg az alkotmányos élet felfüggesztésére és az osztrák-magyar monarchia fentartása céljából abszolutizmusra vezethetnek. Ennyit kockáztatunk nem szabad, legalább ezért a kockázatért mi magyarok nem akarunk felelősséget vállalni.

Hogyan, — kérjük mi — hát olyan gyenge lábon áll a magyar alkotmány, hogy azt pehelyként lehet elfujni, ha a kvótakérdésben nem engedünk s igazságtalan terhet vállalni nem akarunk? Igaz, hogy alkotmányunknak materiális biztosítékai nincsenek, feláldozták ezeket a hatvanhetes bölcsek, a mikor a diplomacia és a hadsereg fölött minden államot megillető rendelkezési jogot feladták; de van olyan erkölcsi biztosítékunk, a melyet semmibe venni, vagy csak kicsinyíteni is, addig míg dicsőségesen uralkodó királyunk életben van, valósággal felségsértés számba megy.

Ő felsége ünnepélyes esküt tett a magyar alkotmányra, és senkinek sincs sem joga, sem oka feltételezni, hogy a király bármilyen körülmények között is ez alól az eskü alól magát feloldozottnak

Kovács nem nősül, állhatatos maradt, ámbar igen jó „partie“-kat ajánlottak neki.

Kék selyem butorzatu budoirban vagyunk, t. i. a falak is kékselyem kárpitokkal diszítve. Csak két selyem karszék, egy kis pamlag a butorzata, melyen özvegy Májasné, előtte pedig Kovács egy kis selyem ülőkén ül.

— Még tönkre csókolja a kezemet, mondá mosolyogva a szép özvegy.

— Ah! drága asszonyom, ha egyelőre ölelés és csókról álmodnom sem szabad, csak megengedheti, hogy kacsóit áraszsam el legforróbb csókjaimmal.

— Na elég legyen a gyerekségekkel. Figyeljen már most, olyat óhajtok közölni magával, a minek nem tudom örül e még úgy, mint ez előtt hat évvel örült volna.

???

— Hát az a nagy ujság abból áll, hogy a válóperem bevezetésére már nem kell várnom.

— Miért?

— Mert e távirat szerint férjem meghalt. A szesz italok mértéktelen élvezete halálát okozta. S most ha még szeretet, illetve ha még nem talál oly öregnek, hát felesége leszek . . . de gondolja meg kérem jól és még egyet, azt óhajtom, akarom, hogy külön üzlete legyen; hogy ne legyek kénytelen, fogadott leányommal felváltva a pénztárban ülni.

tartsa; legkevésbé pedig akkor, a mikor az ország csak törvényes jogával él, ha Ausztria igazságtalan követelését visszautasítja. A magyar alkotmány felfüggesztése ebből az incidensből tehát erkölcsileg lehetetlen s azért az ezzel való fenyegetés nem is egyéb, mint a gyengébbek számára feltalált üres ijesztgetés.

Sajnos azonban, hogy szabadelvű kormányaink már oda fejlesztették alkotmányunkat, hogy az elvételeivel való fenyegetés a nemzet zöménél már akkor sem gerjesztene valami nagy rémületet, ha az komolyan megvalósítható is lenne. Hisz az alkotmányosságunknak csak tartalom nélkül való üres formáit tartották meg, a melyek keretében a legmerevebb abszolutizmus uralkodik; azoknak az üres formáknak a fentartása pedig sokkal több anyagi és erkölcsi áldozatába kerül az országnak, mint a mennyit vesztené a becsületes, nyílt abszolutizmus behozatalával.

A közélet minden rétegét megmértelyezett korrupció ugys csak arra szolgál, hogy a tényleges abszolutizmust az alkotmányosság mezébe öltöztesse: a mostani állapotokkal szemben tehát csak javulás állhatna be, ha az uralkodó kényuralom az alkotmányos köpönyeget s az ehhez tapadó korrupciót ellökné magától.

Talmi alkotmányunk elvesztésével tehát már hiába fenyegetnek bennünket, ettől legfőleg azok ijednek meg, akik ezt az alkotmányt fejős tehenüké alacsonyították le.

H i r e k.

Pécs, 1897. május hó 11.

Egy tisztartó a mult századból.

Lapunk egy kitűnő barátjának sziveségéből a napokban egy régi, elsárgult okmány került kezünkbe, a mely érdekes világot vet a másfél évszázad előtti gazdasági

— Drágám, mindenem! Szépséges, édes Bellám! hozzám jössz. feleségem leszel?

Oh! én ezerszer boldog!

— De külön üzletem legyen? Az már egy kissé bajos, meg aztán veszélyes is; ha megválok a cégtől, a vevőközönség meg marad Stiglitznek . . .

Oh! az az utálatos Stiglitz, aki mindig édes mamának szólit. De hát kérem erőltesse meg agyát egy kissé, talán meg tudna szabadulni attól a vörös szörnytől?

— Igen, megkísérlem; de Istenem, csak nem teszi ettől a sikeremtől függővé boldogságomat?

— De igen: határozottan attól.

Kovács elszontyorodottan vált el az asszonytól, aki azonban a bucsunál Kovácsot megölelte, megcsókolta.

Mint a delejes áram, úgy érte Kovácsot a szép asszony ölelése, csókja.

Ah! s ha meg kellene ölnöm azt a Stiglitzet, kell, hogy az enyém legyen ez az asszony!

Kovács azonban nem szólit Stiglitznek, mert tudta, hogy eme kísérletével biztosan kudarcot és nem eredményt érne el.

Hanem társa kedélyállapota teljesen megváltozott. A gyanu, a féltékenység ördöge szállta meg szívet, gyötörte lelkét.

Egy kis illatos levélke tévedt az üzletlevelek közé . . . az ő feleségének szólit . . .

Hah! mit szenvedett szegény ember, aki rajongva szerette Addy-ját.

Azután, mintha áldozták volna; ma

viszonyokra, másrészt pedig nyelvezetében az akkortájt keletkezett okmányainknál még valóban ritkaságszámba menő zamatos magyarságnak is kitűnő példáját mutatja.

A Baranyavármegyében fekvő vaisyldi uradalom a mult század derekán még az ó-budai és nyulszigeti apácák tulajdonát képezte. Orahócy Brigitta fejedelemasszony 1741-ben ebbe a „Jószágocskába“ nevezte ki nemzeti Purgine Dániel uramat tisztartónak, adván neki az alább következő rövid és sommás Instructiót, melyben egyuttal megállapította járandóságát is:

„Nemzetess Purgine Dániel Vaisyly Tisztartónknak rövid és summás Instructiója.

1-mo et Ultimo: Ama DEUM et fac quod vis.

Mivel peniglen most kelletik azon Jószágocskánkat rendbe venni, hogy több hasznát ember láthatná, mintsem eddigh; azért is mitte Sapientem, et nihil ei dixeris, és melly ugyan valamentére terhess, és noha kicsiny importantiaju a Jószág lévén, reméljük, rendelt fizetését kívánnyá meghéremelni, melly is böcsületeseb Subsistentiájára téssen, tudnia illik:

Kész Pénz Száz forint id est Nro fl. Rh. 100.

Kenyérnek Tizenöt kila Buza id est Nro. 15.

Hus másfél mázsa id est Nro font . . . 150.

Soó font nyolczvan id est Nro . . . 80.

Bor akó nyolcz id est Nro . . . 8.

Vay Tiz Itcze id est Nro . . . 10.

Borsó és Lenese edgyütt egy Posony

Mérő id est Nro . . . 1.

Dézma Sertésekbul Szalonnának egy

Sertés id est Nro . . . 1.

Ezeken kívül Buzavetés engedtetik nyolcz kila és Zab is annyi, ugy két hold Kukoricza és fél hold len.

Nem különben tiz Darab Szarvasmarhájának és hat Sertésnek szabad Pascuatioja.

Lovay számára két öll Széna, a mellett Pécsi Rétyének mi Polgárjaink való be takarittassa engedtetik.

Datum Budae Die 20. May Anno 1741.

Mr. Brigita Orahocy

(P. H.)

óó Buday és Nyulszigeti
Abbatissa.“

A fentirt járandóság mellett ugyan manapság nem játszhatnék valami nagy urat a

küldtek a címére egy varrógépet Berlinből, holnap egy zenélő órát Bernből, azután egy házi gyógyszerárt Westphalénból, és ő nem rendelte. Küldtek utánvétellel könyveket, zongorát, hálóköntöst, gyümölcsöt, bölcst stb. és ő nem rendelte.

Ezen tárgyak mind utánvétellel érkeztek; rengeteg sok baja volt ezen dolgokkal; volt amelyeket meg kellett tartania. Később aztán óvást emelt az ujságokban, aztán nagynehezen alább maradtak a küldemények. De azért helyébe a fővárosból boszantották; nem mult el nap, hogy a cukrász, vagy a kertész ne küldött volna valamit a házhoz.

Éjjel? akkor pláne nap-nap után minden éjjel legalább három orvos jött hozzá s ugyanannyi bábaasszony, de nem volt szükség rájuk, meg aztán ő nem hívatta őket.

Máskor meg az ujságok azt a hirt hozták, hogy meghalt, hogy öngyilkos lett.

Máskor a temetkezési intézet szolgálai kis kocsikon hozott ravatallal állítottak be hozzá. Szóval Stiglitz ur élete telve volt keserűséggel és órák hosszat tanácskozott édes barátjával és üzlettársával, hogy mittévé legyen?

Az csak a vállát vonogatta.

Egy szép napon azzal állított be Kovács-hoz, hogy ő már mostan mindent tud.

— Igen? no ennek nagyon örülök, mondá Kovács zavartan.

— Örülsz? azt nem hiszem. Hát te nyomorult áruló, te kit barátomnak tekintet-

tisztartó, de másfél évszázaddal ezelőtt bizony még „böcsületesebb subsistenciát“ biztosított számára, mint ezt az okmány szavai is bizonyítják.

Irott bizonyítéka különben ez okmány Orahócy Brigitta fejedelemasszony tősgyökere magyarágának, mert bizony lelkes magyarnak kellett lennie annak, aki abban a világban, a mikor nemcsak a közélet, de még a művelt társalgás nyelve is a diák volt, szerzetesnő léteire ilyen fontos okmányt magyar nyelven adott ki; de az instructió egyúttal párját ritkító életfilozófiájáról is élénken tanuskodik.

A helyett, hogy szakértő gazdatisztjét nagy fontoskodva részletes gazdálkodási utasításokkal terhelné, a melyeknek betartását amugy sem lenne képes hatályosan ellenőrizni, egyszerűen azt mondja neki: „Szeresd az Istent és tégy, a mit akarsz.“ (Ama Deum et fac quod vis.) De meg is indokolja ezt a nagy bizodalmat azzal, hogy okos ember ugyanis tudja, mit kell tennie: mitte sapientem et nihil ei dixeris (küldj okos embert és ne mondj neki semmit).

Ez valóban olyan bölcs regula, a melyet megazívlíthatna sok sok elüljáró, aki mindig okosabb akar lenni az alája rendelt szakközegnél és bölcs tanácsaival nem ritkán utjába áll annak, hogy alkalmazottjai valami okos dolgot cselekedjenek.

Napirend 1897. május 12-én.

Naptár: szerda, máj. 12. — Róm. kath.: Pongrác. — Prot.: Pongrác. — Görög-kel. (ápr. 30.) Jakab. — Zsidó: Ijar 10. — Nap kél 4 óra 11 perckor; nyugszik 7 óra 10 perckor. — Hold kél dél után 2 óra 8 perckor; nyugszik éjjel 1 óra 40 perckor. Időjárás: hőmérséklet 9 Celsius fok meleg; légnymás 744. — Kilátás: a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: hűvös idő, és eső várható. Bakóca-felsőmindszent-komló helyiérdekű vasút megnyitása. Indulás Pécsről reggel fél 8 órakor.

— (Baranyamegye közigazgatási bizottsága) ma délelőtt tíz órakor tartotta rendes havi ülését Kószits Kamill főjegyző elnöklete alatt, ki mint az ülést megnyitó szavaiban jelezte, a mai ki-
tem, te csalsz meg, te raksz a fejemre, becsületes homlokomra szarvakat?

— Megtéboldodtál? kiáltá Kovács nevetve?

— Nem; nem bolondultam meg, amit azonban csodálok. Tudd meg, hogy kilépek az üzletből és tudd meg azt is, hogy elmegyek szülővárosomba. Nem hagyom itt a feleségemet szabad prédának, tizenégy nap alatt megyek.

— Ugyan ne okoskedjál, azt csak nem teszed, meg aztán rémséges tévedésben vagy, ha azt hiszed, amivel vádolsz!! légy nyugodt kedves Róbert és maradj veszteg...

— Kedves Róbert?! megtiltom, hogy így nevezd; nem vagyok sem kedves Róberted, sem barátod többé... amit mondtam, azt mondtam s azzal vége.

— Nos hát! hogy ne gondold, hogy könyörgésre fogom a dolgot, hát tégy amit akarsz.

— Fogom is!

— Kérlek!

Stiglitz aztán Kovácsnak ajánlotta megvételre üzletrésztét.

— Nem kell nékem, add el kinek akarod; és a sötétlelkű Kovács, kerülő uton, feleáron vette meg Stiglitz üzletrésztét.

Stiglitz leköltözött a vidékre, Kovács magára maradt. Azonban, a szép özvegy, tán nem is ok nélkül belépett esküvőjük után az üzletbe társul s ma Kovács és társa — cég biztosítja a m. t. közönséget, kitűnő és pontos kiszolgálásról.

Tihanyi Károly.

vételes elnökségére egyenesen a belügyminisztertől kapott meghatalmazást. A jövő havi ülést június 8-ra határozták. A holnap megnyitandó bakóca—komlói h. é. vasutvonal megnyitási ünnepségéhez a bizottság magát Szily Pongrác és Kovácsffy Kalmán tagjai által képviselteti. Olvasatott ezután a belügyminiszter rendelete, mely az árvaszéki kiküldetésekre vonatkozólag a közgyűlés határozatát, vagyis a régi gyakorlatot hagyja helyben. Az egyes szakelőadók jelentései semmi különöset nem tartalmazván, jobbára olvasatlanul tudomásul vétettek. Negyven darab kivételes nőülési engedélyért való kérvény pártolólágg terjesztetik föl a honvédelmi miniszterhez. Varga István és társai hosszuhetényi lakosoknak kérvénye, melyben a jegyző ellen a fegyelmi eljárás megindítását kérik, félretétetni határozatuk, mert a panasz tárgya, mintha a jegyző nem kezelte volna szabályosan a regale kötvényeket, nem tartozik a közigazgatás elé, mint hogy a kérdéses kötvények nem a politikai község, hanem a volt urbéresek tulajdonát képezik. Vélts sérelmeikre keressenek orvoslást a bíróságnál. A pénzügyigazgató referált ezután egy rakás vadászati kihágási esetet, a hol a pénzbiroságra ítélt felek fizetés képtelenek lévén 1—4 napot fognak hűsölni különböző nyaraló helyeken lakat alatt. Az ülés fél tizenkettőkor ért véget.

— (Kővágó-Szöllős ünnepe.)

Kővágó-Szöllős hazafias lakossága igen szépen emlékezett meg vasárnap az ezredéves ünnepségek első évfordulójáról. Ugyanis a község derék lakóinak áldozatkészségéből tavaly leleplezett millenniumi emlékközhöz délután 3 órakor zászlók alatt, nemzetiszínű jelvényekkel ellátva, kivonult az előljárásság és az egész község lakossága. Keztyűs György, községi bíró ünnepi beszédet mondott, megemlékezve a millenniumról. Ez a beszéd szép, felemelő hatású és mindenek felett hazafias volt, olyan, hogy egy avatott szónoktól se várhatnánk különbet. Tett is nagy hatást a népre, mely lelkesen éltette a hazát és a királyt úgy a beszéd alatt, mint annak befejezte után. Ekkor a zenekar a Kossuth- és Rákóczi-indulóval zárta be az ünnepet, mely után olyan népmulatság következett, mely jókedv és fesztelen kedélyesség mellett is a legnagyobb rendben folyván le, ezért is csak dícséret illeti a derék kővágószöllősieket. Volt a helyszínén bor és sör, s míg a falu öregei áldomást ittak a hazaért, addig a fiatalság táncra perdtült és tartott a mulatság kivilágos kivirradtig.

— (Uj anyakönyvvezetők.) A belügyminiszter Somogyvármegye kaposmérői anyakönyvi kerületébe anyakönyvvezetővé Dócy Zsigmondot, a kisbáriba pedig Vögronics Jánost kinevezte. A karádi anyakönyvi kerületbe Vedres Mihályt, a köttseiba Bók a Jenőt, a tarányiba Kis Lajost pedig helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— (Műkedvelő iparosifjak.) Dombóvárot tegnapelőtt, vasárnap, az ipartestület jótékonycélu műkedvelő előadással egybekötött táncestélyt rendezett, melyről tudósítónk a következőket írja: A „Dombóvári

ipartestület“ a vasárnapra hirdetett jótékony célu előadással egybekötött táncmulatságot megtartotta olyan sikerrel, mely ritkítja párját a maga nemében. A „Korona“ szálloda nagytermei bizony szűknek, nagyon kicsinyeknek bizonyultak annak az óriási közönségnek befogadására, mely vasárnap este ott megjelent, hogy végignézze a csupán iparosifjakból és leányokból álló műkedvelők előadását. Valóban, háromszor olyan nagy terem is megtelt volna még azokkal, kik — nem lévén hely — kénytelenek voltak visszaszameni. Azok pedig, akik elég szerencsések voltak helyet kaphatni, olyan előadást nézhettek végig, mely a legmagasabb igényeket is kielégíthette. Színrekerült: „Vissza a műhelybe“ színmű 4 felvonásban, írta: Bodnár Gáspár és ezt megelőzte a „Levél“ vig magánjelenet, írta Gabányi Árpád. Csupán iparos ifjak és iparos leányokból álló műkedvelők olyan élvezetes estét nyújtottak, egybevágó, szabatos, a legkisebb részletekig megfigyelt, átgondolt előadásukkal, hogy bármely szőrszálhasogató kritikus is kénytelen lett volna az elismerés koszoruját számukra kiadni. A midőn így konstatáljuk a teljes anyagi és erkölcsi sikert, nem szabad megfedkednünk azon igazán lelkes férfiról sem, ki ennek megtartását kezdeményezte, ki azokat az ifjakat, akik mesterlegények lévén — csak az erős munkához vannak szokva, anynyira kiképezte, mint azt láttuk és mit a siker bizonyít; ki minden anyagi haszon nélkül, csak azért, hogy jót tegyen, főál-doxta azon kevés szabadidejét is, mely nehéz hivatásának teljesítése után még maradt, hogy csak ellegyen érve a cél. Nem szabad emlékezés nélkül hagyni, már csak azért sem, hogy itt a nyilvánosság előtt mondjunk köszönetet fáradozásáért úgy az ipartestület, mint a nagy közönség nevében. Fogadja tehát Bors József tanító ur köszönet és hálanyilatkozatunkat azért az élvezetért, melyet nekünk szerzett. A szereplők közül nem lehet említés nélkül hagyni Drávetz Terus kisasszonyt, ki a „Levél“ monologot édes csicsérgésével, kedves módon adta elő; kapott is érte tapsokat. Nem lehet említés nélkül hagyni különösen Schneider Emma kisasszonyt, ki mint mesterné asszony kifogástalanul állta meg helyét; szerepét jól fogta fel és nagy rutinnal adta. Kapott is tapsot még nyílt színen is és virágot. Az előadás után sokan azok közül az urak közül, kik e téren jártassággal bírnak, oda nyilatkoztak, hogy a kisasszonyban olyan tehetség van, mit megirigyelhetne bármely színész. Nagyon jó volt Féger Katica kisasszony is. Leány szerepében olyan kedves volt, hogy bizony rászolgált azokra a tapsokra, melyekben a közönség nem is volt fukar. A férfiak közül Balázs József (Önbölyi) ért el igen szép hatást, aratva a tapsokat. Nehéz szerepét nagyon szépen fogta föl és igen jól adta. Még Szalai Imre (Dálnoki), Felber József (Csepreghy), Buda József (Endre) érdemelnek említést, mint akik szerepüket sok jó akarattal adták. A többi szereplők is mind igen jól állták meg helyüket. Tapsokból és éljenekből bőven kijutott mindenkinek. Előadás után tánc következett, mely eltartott kivilágos kivirradtig lankadatlan jókedvben. A tiszta jóvedelem a rk. templomban felállítandó új orgona alaptökéjéhez lett csatolva. A felülfizetők fogadják ez uton is a rendezőség hálás köszönetét.

— (Himlőoltás.) A városi kerületi orvosok f. hó 16-án (vasárnap) délelőtt végzik a himlő elleni oltásokat a belvárosi, szigetkúlvárosi és Ágostontéri iskolák helyiségében. Ez oltás igényes s benne kötelesek résztvenni a 3 hónaptól egy évig terjedő koru gyermekek, kiknek szüleit ez uton is figyelmeztetjük, hogy az oltásra köteles gyermekekkel a jelzett időben az oltásnál megjelenjenek.

— **(Közdők Baranyában.)** Az adóbefizetések április hóban legkevésbé szolgáltak a pénzügyigazgató meglegedésére, a mennyiben az idei áprilishó folyamán a megye területén egyenes adókban összesen 29.849 frt 59 kr. folyt be, míg a múlt év hasonló időszakában 38.400 frt. Gondja lesz reá a pénzügyigazgatónak, hogy a jövő hóban előnyösen megváltozott fizetési eredményekről tegyen jelentést, a mennyiben szükség esetén nem idegenkedik az állami végrehajtók alkalmazásától sem.

— **(Fényes esküvő.)** Fényes esküvő volt ma délelőtt 11 órakor a pécsi anyakönyvi hivatalban. Ekkor kötött ugyanis házasságot az állami anyakönyvvezető előtt Forgón Lajos, pécsi kir. posta és táviró-tiszt Werner Elzával, Werner I. pécsi bányagondnok leányával. Az esküvőn nagy és előkelő násznép vett részt; ott láttuk a posta- és távirda s a bányagazgatóság főbb tisztviselőit és sokat a városi tisztviselők közül. A polgári kötés után a násznép a ref. templomba vonult, hol az ifjú pár egyházilag is megáldatta frigyét. Délben nagy nászlakoma volt a menyasszonyos háznál, melyen szintén előkelő társaság vett részt.

— **(A majális bevétele.)** A pécsi jótékony társaság vasárnapi majálisán összes bevétele volt 421 frt 23 kr. Felülfizettek: Mihálffy Lajosné, Wieszner Rajmárné, Kelemen Mózes dr. és Engel Gyula 1—1 frtot; Matuskoviczné, Köröscs József, Tóth N., Vaniss Sándor, Roskovits N., Vaszary Gyula, Kereky Mihály dr., Erreth János és 3 ismeretlen adakozó 1—1 koronát.

— **(Dér és fagy.)** Az első fagyos szent Pongrác, az éjjel városunk felé is deret hozott s a hőmérő leszállt a fagypontra. Mint értesültünk különben nemcsak Pécsen, hanem az egész megyében volt az éjjel nagy dér, melyhez sok helyen fagy is járult s különösen a lapályos helyeken sok kárt tett a szőlőkben és vetésekben.

— **(Eltűnt ember.)** Nagy István, szegvárdi születésű napszámos, már vagy 3 hét óta nem mutatkozott odahaza. Keresték mindenfelé s várták, hogy hátha haza megy, végre is szállasadónője feljelentette az esetet a rendőrségnél. Az eltűnt ember nem régen vált el a feleségétől s azóta buskomor-ságban szenvedett s gyakran emlegette, hogy nagy teher az élet. Nem lehetetlen tehát, hogy valahol öngyilkosságot követett el s többé élve nem is találunk reá, legfeljebb csak holt tetemét lelke fel valami ember nem járta helyen.

— **(Összelopott kocsi.)** Országh Lajos, kisteleki birtokostól két darab kocsi-kereket lopott el valami jómadár. Az esetet a csendőrségnek káros feljelentvén, a nyomozás megindult, de a tettest még nem tudták kézrekeríteni. Ugy látszik, hogy egy egész kocsiára akar ily módon szert tenni az ismeretlen tolvaj, s már kerekeket lopván a kocsihoz, most majd kocsioldalakat fog lopni, ha ugyan addig kézre nem kerül s így ambicióra valló szándékát nem érheti el teljesen.

— **(Leégett ház.)** Csonka Jánosné, pinchehelyi lakosnőnek a háza a napokban, ismeretlen okból kigyuladt s nádas teteje teljesen le is égett. Sőt a padlásokon volt ta-

karmány is a tűz martaléka lett s az összes kár kitesz vagy kilencszáz forintot. A leégett épület azonban biztosítva lévén, a kár nagyrésztben megtérül.

— **(Baranyamegye közegészségügye)** a lefolyt április hóban általában véve rosszabbnak jelezhető, mint az előző hónapban. A difteritisz 16 községben grasszált és 12 áldozatot követelt, himlő 13 községben 9 halálesettel, hasi hagymáz 7 községben 2 halálesettel járt; a hőkhurut 3 községben lépett föl és 94 egyént lepett meg, kik közül 5-nek okozta halálát; a kanyaró 8 község területén 142 megbetegedést okozott, melyek közül 5 volt halálos kimenetelű. Egészségügyi szempontból a lefolyt hó folyamán megvizsgáltak 26 iskolát, 6 ovodát, 15 korcsmát, 7 vágóhidat, 8 mézszárszékot, 10 piacot, 11 szikvizgyárat és ecetgyárat. A szentlőrinci járásban több tulzufolt lakásra nézve megtették a megfelelő intézkedéseket. A mohácsi „László“ kórházban április hóban 38 beteg ápolatott.

— **(Tolvaj cseléd.)** Kovács Ferenc, tolnamegyei kónyi születésű, tolnaszántói illetőségű, 19 éves cseléd gazdájánál lopást követvén el, azért a bíróságnál feljelentették. Időközben azonban eltávozott Kaposvárra, hol a városi kórház házmesterénél vállalt szolgálatot. Innen kellett volna legutóbb jelentkeznie kihallgatásra a törvényszéknél, de bizony nem jelentkezett s nem is tudják, hogy hol van, mert Kaposvárról ismeretlen helyre távozott. Most elrendelték a körözését s ha kézrekerül valahol, átadják a királyi ügyészségnek, hogy addig is zár alatt legyen, míg a lopásért megkapja méltó büntetését.

— **(Kétnevű tolvaj)** Csendőrségünk ez év elején tartóztatta le lopás miatt Szárazgáti Béla pécsi születésű csavargót, a ki később a vizsgálati fogságból kikerülvén, Ó-Dombovárra ment lakni. Itt sem tudott azonban állandóan megtelepedni, vagy talán a büntetésből való félelem bántotta, elég az hozzá, hogy a napokban szó nélkül odább állt Ó-Dombovárról is. Természetesen, most körözik. A megugrott tolvajnak a széphangzása Szárazgáti Béla csak áneve, igazában Csizmadia Istvánnak hívják; jelenleg 22 éves, római katolikus vallású, bár elébb izraelita volt. A kétnevű tolvaj — úgy látszik — vallását is olyan könnyen változtatja, mint a nevet.

— **(Mikor a zálogos is zálogba tesz.)** A felszámolás alatt álló mohácsi Schlesinger-féle zálogház a nála becsapott tárgyakat, persze olcsóbb kamatláb mellett, egyik ottani pénzintézetben helyezte el. Valamelyik polgártárs is becsapott annak idején oda több száz frt értékű állampapírost, a miket midőn kiváltani akart, meglepetésére tudomására hozták, hogy azok már a takarékpénztárnál vannak. Ügyvéd útján fordult az illető a közigazgatási bizottsághoz, hogy végre-valahára megkapja jogos tulajdonát, a miből azonban egyhamar aligha lesz valami, mert a bizottság azt határozta, hogy a kérdéses értékpapírok bírósággal letiltva lévén, ki nem adhatók. És még ilyen manipulálók szabadon járhatnak!

— **(Mégkövezett ember.)** Gordik Ádám és Weber György beremendilakosok, egy korcsmai összeszóllalkozásból kifolyólag boszut tápláltak egymás ellen. Azon volt mindegyik, hogy a másikon véres boszut vezessék és mikor erre alkalmuk nyílt fel is vették a harcot egymás ellen a nyílt utcán. E harcban azonban Gordik Ádámnak kedvezett a szerencse, a ki Weber ellen kövekkel küzdött és egy kövel a többek között úgy találta fejen lapítani, hogy a mégkövezett ember menten összerogyott. Eszméletlenül szállították haza, hol most ápolás alatt van; ellenfelét pedig letartóztatták s bekisérték a siklósi járásbíróhoz.

— **(A csengetyűjel halála.)** Tudvalevő dolog, hogy Ausztriában nem régen megszüntették azokat a csengetéseket, amelyek a pályaudvarokon a vonatok elindulását jelzik. Most ugyanaz a reform nálunk is életbe lép. A kereskedelmi miniszter ugyanis „az állomási harangjelzések megszüntetése tárgyában valamennyi önálló igazgatással bíró hazai gőzmozdonyu vasut igazgatóságához“ körrendeletet intézett, melyben a következőket mondja: „A jelzési utasítás 27., 28., 29., 30. és 60. pontjaiban előírt állomási harangjelzéseket f. évi június hónap 1-ével megszüntetem és felhívom az igazgatóságot, hogy e részben szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg. Különösen pedig intézkedjék az igazgatóság aziránt, hogy az utazó közönség ezen általa annyira megszokott jelzések megszüntetéséről az előcsarnokokban, a váró és éttermekben, még pedig a közönség által könnyen hozzáférhető helyen kifüggesztendő és kirívó betűkkel kinyomatandó falragaszú hirdetések útján ereve tájékoztassék és hogy az üzletszabályzat 16 szakasza (1) bekezdésében foglalt ama határozmány, mely szerint az utasok a kocsiba való beszállásra — visszamaradásuk kikerülése végett — kiáltás vagy csengetés által felhívandók, szigorúan betartassék.“ Nemsokára csengetyűjel nélkül fogunk tehát elindulni a vonatok és bizonyos, hogy míg a közönség ezt az újítást meg nem szokja, addig minden hirdetés és figyelemztetés mellett is, sokan le fognak késni a vonatról.

— **(A pécsváradi járásbíróhoz)** a pécsi kir. törvényszék elnöke Rabb Istvánt és Schosberger Jakabot hivatalszolgákká kinevezte.

— **(Fagyos szentek.)** Szép május havában a gazdának négy kritikus napja van, a négy fagyos szent: Pongrác, Szervác, Bonifác és Orbán. A fagyos szentek nevénapjára beálló hűvös időváltozást sok meteorológus azon jéghegyek felolvadásának tulajdonítja, a melyek az éjszakai sarktól ezen időre Európa északi felére, partjaira megérkeznek, ott felolvadva, meleget kötnek vagyis a levegőnek melegét olvadáshoz felhasználva, egész Európa klimáját lehűtik, sőt többször fagyot is hoznak ránk. Mások pedig azt tartják, hogy ezen periodikusan visszatérő lehülés természetes oka a Nap felületén van. Az időjósok azt mondják, hogy az idén a három első szentről esmondhatjuk a dicséretet, a negyedik azonban, Orbán nagyon könnyen veszedelmessé válhatik. Abban az időjósok megegyeznek, hogy május 19-28 ik időszakában fagnyi fog.

— **(Lökötők.)** Régi világ szegény legényeinek volt foglalkozása a lökötő mesterség. A szegény legény az ő keselyűbe Fecskéjén vagy Daruján közibe vágott éjnek

éjszakáján a mezőn legelő ménesnek s egy-egy szemrevaló csikónak a nyakába kerítvén a pányvát, vitte és meg sem állt vele a legközelebbi vásárig, hol jó pénzen tuladott rajta rövid alku után. A szegény legények azonban ma már nem léteznek; helyüket a közönséges lótolvajok foglalták el, akik nem a mezőről, de az istállóból hajtják el a lovakat és nem is vásáron, hanem kéz alatt adnak tul rajta, mert a nyilvános eladást a lólevél hiánya ilyen esetekben lehetetlenné teszi. Nos hát a lótolvajok ismét garázdálkodnak Telnában, hol pedig egyes csendőreink már nem egy vesszedelmes lóköltőt juttattak a börtönbe. Most a simontornyai járásban Pálfa községben próbáltak legutóbb szerencsét s egymásután három helyről is hajtottak el lovakat. Először Sütő István istállójából lopták el annak 300 frtos lovát; majd Kajári Istvánné portáján tettek látogatást, később pedig Nagy Istvánnénál s mindkettő istállójából egy-egy lovat hajtottak el, s az utóbbtól még lószerszámot is loptak a lopott lovak számára. A lóköltőket nyomozza mindenfelé a csendőrség.

Minden alkalomra illő ajándéktárgyak, valódi és chinaezüstből a gondolható legnagyobb választékban, pazar szép legújabb és tartós kivitelben Schönewald Imre ékszergyárosnál Pécsen, Király-utca (Hattyu-épület) szerezhetők be.

Törvényszék.

§ Váltóhamisító házaspár. Udvárdi Antal és neje tartoztak ifj. Scholz Antal

sörgyárosnak 76 frttal. Tartozásuk biztosítására váltót adtak át neki, melyen a sógoruk Kovács Sándor szerepelt kezesként. Mikor aztán fizetésre került a sor, kitűnt, hogy az aláírás hamisított s hogy a neve ott áll a váltón, arról a kezes mit sem tudott. Ily alapon aztán magánokirathamisítás miatt feljelentették Udvardiék a törvényszéknél s azok azzal védekeztek, hogy sógoruknak ők szóltak a kezességről s az bele is egyezett, hogy a nevét aláírják a váltónak. De persze ez a védekezésük nem nyert beigazolást, s vád alá helyeztetvén a hamisítás miatt, ügyükben tegnap volt a végtárgyalás. A bíróság a váltóhamisító házaspárt 6-6 havi börtönrre ítélte, mely ítélet ellen azok felebbezték.

§ Felmentett vádlott. Fehér Zsófia, gordisai lakosnő, Tóth István becsületlen kifejezésekkel illette Simon Dávid előtt. Ezért a becsületében megsértett nő feljelentette őt a siklósi járásbírósnál, hol Tóth Istvánt, két drávaszentmártoni cigányasszony tanuskodása mellett, el is ítélték. Az elítélt azonban ekkor a panaszosnőt meg azért jelentette fel a törvényszéknél, hogy 5-5 frtot adott a két tanunak, csak hogy ellene valljanak. Hamis tanuzásra rábírás miatt tartotta meg tehát ez alapon tegnap a pécsi törvényszék Fehér Zsófia ellen a végtárgyalást, de kellő bizonyítékok hiányában fel is mentették a vád alól. A felmentő ítélet jogerős lett.

Közgazdaság.

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. évi április hó 12 én tartott 65-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1856. évi mérlegek. Az előttünk fekvő igen terjedelmes zárszámadás 60 oldalra terjed és mint minden évben úgy az idén is számos

rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. Ezen jelentésből látjuk, hogy a központi igazgatóság a napirend előtt szomorú kötelességnek felelt meg, midőn elhunyt, felejthetlen, érdemdús magyarországi képviselőjéről Rott Józsefről következőképen emlékezett meg kegyeletteljesen: — „Rott József budapesti képviselőségünk főnöke, legelőkelőbb munkatársunk, ki kora ifjusága óta felülmúlhatlan buzgalommal szentelte teljes tevékenységét és szellemének kiváló adományait a társaság érdekeinek, a mult év végén súlyos betegségek esett áldozatul. Rott József, elhunyt kartársunk emlékét mindig tiszteletben fogjuk tartani és Önök bizonyosan csatlakoznak mély gyászunkhoz és ennek ünnepies kifejezést is fognak adni.“

Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1896. évi december 31-én 3,682,783 frt 61 krral 48,914.760 frt 37 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 189,549.380 frt 95 krt tettek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7,887.184 frt 57 krra rugtak.

A tűz és szállítmány biztosítási ágakban a díj- és illeték-bevétel 11,660.231 frt 19 kr. volt; miből 4,694.768 frt 19 kr. viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy e tiszta díj-bevétel 6,965.463 frtra rugott, mely összegből 3,315.061 frt 39 kr. mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díj-kötelezvények összege 31,896.255 frt 27 krra emelkedett.

Károkkért a társaság 1896 ban 9,840.288 frt 74 krt folyósított. Ehhez hozzáadva, az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 291,247.887 frt 35 krti igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra

Kiszakítok a siromról egy rózsát,
Kisértetként elviszem majd tehozzád . . .
Éjfél felé senki nem lát,
Leborulok elédbe . . .
A siromról tépett rózsát
Hajtom a cudar világ
Szemébe!

Czindery Zsella holthálvány arccal ült a páholyban, éjszótét szemeiben két nagy köny gyűlt — s aztán feltartóztatlan peregték le a márványfehér arcon.

Friedmann Sándor észrevette a könyeket.

Györkö Julcsa, ki szivhez lopódzó alt hangján énekelte a „Minek is van szerelem a világon“ című dalt (közkívánatra) az őt zongorán kísérő Imre bárót majd meggyújtá ragyogó szempárjával.

Tudnivaló, hogy előadás után tánc következett és megvallom, hogy a szerelmesek bizony eleget táncoltak és ez, azt hiszem, elég baj volt!

A hajnali órákban, midőn a hölgyeket hazakisérték, előkerült valahonnan egy malacbanda és a visszatérő műkedvelők férfi tagjai ugyancsak busultak cigány mellett kivilágos kivirradtig.

Imre báró, Friedmann Sándor, Györkö Lajos, Petrencs Ferke, — ki gyerek székéről csapkodta a palackokat a földhöz — ugyancsak mulattak, — és azt hiszem, kivéve a törpét, mindegyike örömtől repecő szive dobogását kísértette hegedű szóval. Az öreg Friedmann morogta csak, ha fiát kurjongatni hallotta:

Der Chammer — ép úgy bolondul, mint ezek a gojok! . . .

Nem-e Jehova büntette meg Sándort — hogy szombaton volt oda át a báróknál — mert a látogatás után Friedmann Sándor elvesztette virágos jó kedvét.

Mert lehetetlennek tartotta volna bárki is, hogy Sándort az öreg báróné gögje tette volna buskomorrá, hisz ő ilyenre csak mosolyogni szokott.

Sokat járt kelt künn a szabadban, — a szőlőkben — az erdőn; s ha úgy az öreg tölgyerdőből hazakerült — szemeiben a megadás nyájas csillama — szép piros ajkai körül a szenvedés szántotta vonás, mely arcának érdekességet, kora érettséget eláruló kifejezést adott.

Kia fekete bajusza halvány arcának beteges színét még jobban kiemelte; szép fiu, nemes lélek. . . .

Ott künn az erdőn meg-megállt egy ismerős tölgy előtt és beszélgetett vele.

— Te csak rázod a fejedet, a lomb koronádat!? Ugy teszel, mintha most látnál először . . . pedig valld be csak, hogy vásott fiu koromban sokat mászkáltam ágkarjaidon, honnét a rigófiakat oroztam el meleg fészükéből. Meg aztán hányszor pihentem árnyékodban, hányszor védtél meg az eső ellen, csakugyan nem emlékezel?

Igaz, régen volt, — és így már elfeledtél. Aztán miért lennél te, — az egyszerű növény jobb az embereknel? Hát arra a beteges arcú leánykára emlékezel akinek a szegény madárkakat hoztam le a legmagasabb ágaidról? Kinek epret szedtem, vadvirágot kerestem?

Bólingatsz? úgy e ismerted? És lám az a kis leány mióta nagy leány lett — nem ismer engem. . . .

54.452.856 frt 37 kr. esik, mely összeget a társaság 166.000 káresetbe fizetett ki.

A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 6,554.104 frt 64 krra rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 2,625.000 frtot tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozása és fedezetére alakított tartalék, mely dacára annak, hogy e célra egy 500.000 frtos külön tartalék áll fenn, az évi nyereségből kihalított 280.000 frtial 3.849.104 frt 64 krra emeltett fel és továbbá a 80.000 frtra rugó kétes követelések tartaléka. — Ezekon kívül fennáll még egy 120.000 frtot kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idej átutalások folytán 61,051.211 frt 83 krról 66,174.010 frt 30 krra emelkedtek. Ezen értékekből több mint 18 millió magyar értékekre esik.

Ezen alkalommal felemlitendők tartjuk, hogy a cs. és kir. felséges uralkodó család magán és alapítványi uradalmainak Magyar-, Cseh- és Morvaországban levő összes épületei, leltári készletei és terményei, valamint gyárjai tűz ellen a triesti általános biztosító társaságnál (Assicurazioni Generalinai) és a természetnyek jég ellen az Assicurazioni Generali leányintézeténél, a Magyar jég és viszonzbiztosító részvénytársaságnál hosszú időre lettek biztosítva.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 11-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Berzeviczy Albert elnökle alatt tartotta a képviselőház mai ülését, aki az elnöki

bejelentések során bemutatta Pestmegye feliratát a kvótafőlemelés ellen.

Chorin Ferenc az igazságügyi bizottság elnöke betérjeszti a bizottsági jelentést az esküdtbíróokról. Az ellenzék megéljenezte Chorint.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtja a díjnokok szolgálati és fizetési rendezéséről szóló törvényjavaslatot. E szerint a díjnokok fizetési minimuma a fővárosban egy frt, vidéken 80 kr. napidíj lenne. Pályázatoknál a hivatalnoki állásokra nézve előnyben részesítendők a nem igazoltanyos altisztek és nem hivatalnokokkal szemben. Betegség esetén egy hónapig teljes fizetést, a másodikban felét és a harmadikban semmi fizetést sem huznak, de ezután csak három hé multával bocsáthatók el. Szolgálatképtelenség esetén tíz évi szolgálat után a nyugdíj 100 frt, 25 év után 200 és 40 év után 300 frt lesz.

Következett a napirend: a temes-bégavölgyi vízszabályozó társulat pénzügyei nek rendezéséről szóló törvényjavaslat.

Reitter János kapcsolatban a javaslatlalt egy kis jóakaratot kér a Rába-szabályozó társaságnak is.

Vargics Imre ismerteti ezután a társulat bajait. A javaslatot általánosságban elfogadja.

Babics József polemizál Vargicscal.

Madarász József általánosságban szintén elfogadja a javaslatot, de kívánja, hogy az elhangzott vádak a kedvezetést illetőleg a részleteknél tisztáztassanak.

Darányi Ignác elfogadásra ajánlja a javaslatot. A Rábaszabályozás munkálatai abba maradtak, az tény. Ha ez a társulat állapotait gyökeresen akarja szanálni, ugy a kormány segítségét kílátásba helyezi.

Ezután a javaslatot elfogadták.

TÁVIRATOK.

— **A 48-as szövetség.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az Ugronpart tegnap esti értekezletén Bartha Miklós elnökle alatt a 48-as szövetség vidéki szervezésével foglalkozott. Az első kerületi szervezkedő gyűlés Félegyházán május 16-án tartatik meg. Ezután valótlannak nyilváníttják Visontainak Barthához intézett levelének azt az állítását, mintha a multkori értekezlet határozata értelmében a sajtószabadság nem volna a pártprogram kardinális pontja s visszautasítja a gyanúsítást, mintha kezét nyujtott volna a reakciónak.

— **A keleti harctérről.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Egy Voló előtt horgonyzó görög tengernagy Voló bombáztatni akarja. A kikötőben angol, francia és olasz hadihajók vannak.

Állítólag a görög kormány már megállapította a hatalmak intervencióját kérő jegyzék szövegét.

A görög kormány elfogadta Németország feltételeit. Az intervenció meglesz. A béke megkötése a napokban várható.

— **A hollandi királynő Budapestén.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Vilma németalföldi királynő csütörtökön Budapestre érkezik. Megismerkedni óhajt fővárosunkkal.

— **Zichy Jenő gróf expedíciója.** (A „P. F.“ eredeti távirata.)

Igy beszélgetett Friedmann Sándor a fákkal, — vagy tán nem ő beszélt — hanem a háborgó beteg szive . . .

Ha haza ballagott, mielőtt az erdei utra tért volna, jobbra befelé ment az erdőbe, és ott egy az erdőt átszelő árokba ment le, a hol sokszor órákig elgondolkodva feküdt.

— Négy évbe kerül, mondá mély sóhajjal — s aztán nem e jönnek reá veletlenül — — és akkor vége vége szép álmaimnak.

Elérkezett azonban szeptember 15-ike és a szent-dénesi „olvasókör“ tagjaiból kikerült műkedvelők által előadott népszimnű hallatlan sikert aratott. — Az Ókerék, Kelemenfa, Nyuzd, Hámozd, és Lőcs szomszéd községbeli nézőközönség színültig megtöltötte a nagyvendéglő tágas udvarát.

Az est hősei Szilaj Kata (Friedmann Riza) és Sajgó Ferke (Györkö Lajos) azután Keszeg Bálint (Friedmann Sándor) és Boglár Zsófi (Györkö Julcsa) — oly élethűen — annyi szinpadi routinnal játszottak, oly kitűnően énekeltek, hogy bárók, kiknek tágas deszkapáholyt emeltek a nézőtér hátulján és ahol a község honorációjra tülte végig az előadást — osztatlan tetszéssel folyton tapsoltak. Sőt mi több, a gögös kövér bárónét még az elérzékenyedés is kísértette néhányszor (ő azt mondta ugyan, hogy az a gyakori migrain kíolyása, de

hat azt hiszem, mégis volt annak az asszonynak szive.) Petrencs Ferke kitűnően alakította Veréb Jankót — pedig hát a legnehezebb szerep tagadhatlan neki jutott. De becsülettei állta meg helyét — — ugy, hogy az öreg báró nevetőgörcsöket kapott, — mely körülmény miatt nem egyszer kényszerült hűsítőt magához venni.

De olyan törül metszett párt alig lehetett volna találni, mint Györkö Lajost, meg Friedmann Rizát. Rizának a vörös paróka elragadóan jól állott. S midőn megállt Lajos előtt és énekel, busan, dobogó kebellet, és belenezett Lajos két szemébe . . .

Hát még mikor Keszeg Bálint egy betétet énekel, midőn kitapsolták — éneke alatt, folyton Czindery Zsellát nézte.

A közönség tapsolt, ujrázott, tehát a függöny felgördült és Friedmann Lajos szép bariton hangjával énekelte Kéry dalát:

Kéő este a temetön künn járok,
Minden szomorufüz előtt megállok,
A lomboktól megkérdezem,
Könyes szemmel kérdezem:
Hogy tudnál-e még szeretni?
Mind azt sugja, azt feleli:
Sobasem!

Elmentél már, elhagytál te engemet,
Nyiló rózsába lehelem a nevedet,
Ütessék azt a rózsát
A siromra fejfának,
Hadd beszélje, hadd susogja:
E sir alá van hantolva
A bánat.

Zichy Jenő gróf legközelebbi ázsiai útjára nyelvészt is visz magával. Az újabb expedíció nyelvésze Pápai József, a „Nyelvőr” munkatársa lesz.

— **Mérgezési kísérlet.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Hevesen Ferenc Julcsa 16 éves cselédleány Klein Lipót mázolóknál szolgált a gyermekek mellett, a kiket méreggel akart elpusztítani. Gyufát tett a másfél éves gyermek tejébe. A tej a gyermeknek nem ízlett s sirt. Észrevették, megkóstolták és a gyufafejeket észrevették. A bűnös leányzót letartóztatták.

— **A kiegyezési javaslatok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Értesülésünk szerint a kormány nem reméli a kiegyezési javaslatokat a nyár előtt be-terjeszthetni.

— **Az anarchista filozófus.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Schmitt Jenőt az esküdtszék az ellene izgatás címén emelt vád alól teljesen fölmentette s a költségekben a kormányt marasztalta.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
 SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó.

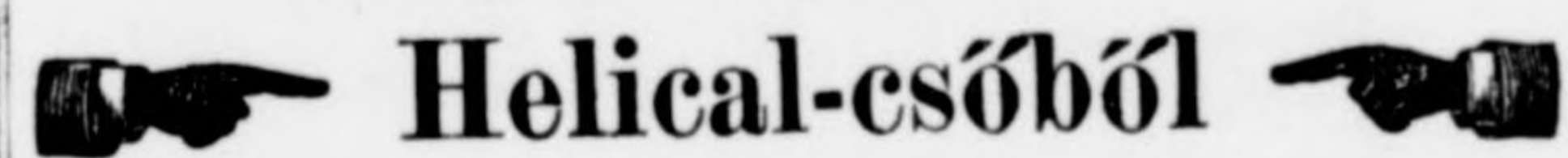
H i r d e t é s e k.

Utolérhetetlenek

s mindig azok maradnak a

Premier-kerékpárok,

mert egyedül csak ezek készülnek

Helical-csőből

és legnagyobb ellentállási képességet, legtükéletesebb szabatosságot, legtartósabb szerkezettel és legkönnyebb futóképességet egyesítik magukban

A „Premier Cycle Co. Lmtd“

(Hillmann, Herbert & Cooper)

GYÁRAK:

EGER COVENTRY DOOS
 (Csehország) (Angolország) (Nürnberg mellett)

60,000 db. készül évenként. Katalógus ingyen és bérmentve.

Pécsett egyedüli raktár:

Fürst Lipótnál.
 Séchenyi-tér 16. sz.

Pécsett és környékére

ajánkozik

egy nevelőnő,

kézimunka, zongora és németnyelv tanítására, egy keresztény családhoz.

Bővebbet Szepesy-utca 6-ik szám.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

Olcsó árak!

ZENTLER-féle
 cs. k. szab. udvari férfi- és gyermek-ruha gyári raktár
 Pécsett, király-utca.

4086. sz.
 tkv. 1897.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Német-bolyi kölcsönös segélyző egyesület felperes végrehajthatónak, Hoffmann József örökösei végrehajtást szenvedők ellen 200 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járás-bíróság területén levő, Gyula község határában fekvő, a gyulai 6. sz. betétben felvett I. 1—3 sorsz. kis házas birtok (15 hrsz. ház 16 és 17. hrsz. fekvőségre) 1076 frt becsár mint kikiáltási ár mellett az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi május hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Gyula községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, vagyis 107 frt 60 krt készpénzben vagy az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznél a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1897. évi márczius hó 7. napján. A kir. törvényszék telkvi hatósága.

Lukrits István
 kir. táblai bíró.

ad. 1524.
 ki. 1897.

Pécsvárad járás Főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Baranyavármegye pécsvárad járáshoz tartozó Berkesd, Elend, Szilágy és Pereked szövetkezett községekből álló

berkesdi körjegyzői állás,

a folyó évi április hó 14-ére Berkesdre kitűzve volt tisztújító együttes közgyűlésen betölthető nem lévén, annak betöltésére ezennel újabb pályázat hirdettetik.

A körjegyzői javadalmazás áll:

1. készpénz fizetés 517 frt
2. iroda általanly nyomtatványok, és törvénykönyvek beszerzésére ddo főkönyvek bekötésére és ujonczozási költségre összesen 84 frt
3. körjegyzői levélhordó tartásra évi 100 frt
4. természetben lakás, a hozzá tartozó mellék épületekkel, belsőség és kerttel.
5. 1/2 polgári telek (4 hold á 1000 □ öl) osztott legelő föld, egész telek után járó legelő és erdő illetmény haszonélvezete; az ingatlanok adóját azonban a körjegyző köteles fizetni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében az előirt képesítést és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati **kérvényüket f. évi június hó 2-ig bezárólag, alulírott főszolgabíróhoz** annyival inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választás folyó évi **június hó 5-én** d. e. 9 órakor fog a berkesdi körjegyzői irodában megtartatni.

Pécsvárad, 1897. évi május hó 4-én.

Seeh Károly,
 főszolgabíró.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi biztosítási ág 1896.

KIADÁS.

BEVÉTEL.

	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
I. Kárfizetések (a kárfelvételi költségekkel együtt):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2760964	32			1. Díjtartalek, levonva a viszontbiztosítók részét	3170600	52		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	998876	58			2. Tökésített nyereségtartalek	1312500	—		
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	17	09			3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	1027514	77		
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	73971	62	383829	56	4. Kétes követelések tartaléka	40000	—	5550615	90
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):					II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	27721	70			1. Tűzbiztosítás	345186	17		
2. Jutalékok	822204	69			2. Szállítmánybiztosítás	259630	06		
3. Folyó igazgatási költségek	821208	93	1671135	32	3. Jégbiztosítás	420	—		
4. Adók és illetékek			521433	79	4. Balesetbiztosítás	50941	52	682237	75
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjbevétel (levonva a törlesztéseket):				
1. Leírások kétes követelésekre	2513	44			1. Tűzbiztosítás	frt 8.307.924-34			
2. Egyéb kiadások: Járulékok és kamat a hivatalnokok ellátási pénztárába	70651	45	73194	89	le: viszontbiztosítás	frt 9.387.478-93			
IV. Tartalék függő károkra:					2. Szállítmánybiztosítás	frt 2.818.393-74			
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	407413	74			le: viszontbiztosítás	frt 1.307.289-26			
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	402987	98			3. Balesetbiztosítás (levonva a viszontbiztosítók részét)			84014	51
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	501	—	81052	72	IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					1. Kölcsön- és leszámítolási kamat, továbbá hitelintezeteknél és takarékpénztáraknál eszközölt betétek kamata	34350	23		
1. Díjtartalek:					2. Jelzálogkövetelések kamatai	7000	—		
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2955475	85			3. Értékpapírok kamata	20 077	71		
b) Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	359585	54	3315061	89	4. Ingatlanok tiszta hozadéka	52126	20	298514	14
2. Tökésített nyereségtartalek	1312500	—			V. Egyéb bevételek:				
3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	1027514	44			1. Kötvényilletékek				
4. Kétes követelések tartaléka	40000	—	2388160	44	a) Tűzbiztosítás	517744	15		
VI. A balesetbiztosítási tárcának viszontbiztosítása			147197	84	b) Szállítmánybiztosítás	16165	96		
VII. Évi üzleti nyereség			829178	76	c) Balesetbiztosítás	1350	35	535201	46
Összesen			13590310	71	2. Könyvszerű árfolyam nyereség értékpapírokon				67
					Összesen			14 99 10	71

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1896).

	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	2763800	03			1. Díjtartalek (levonva a viszontbiztosítók részét)	41 000	16		
2. Elélesi esetére szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	593428	04			2. Díjtartalek	2431 12	29		
3. Járadékfizetések	144160	35	5501688	42	3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	70000	—		
II. Fizetések visszavásárolt könyvekért, levonva a viszontbiztosítók részét			848710	29	4. Tökésített nyereségtartalek	1312500	—		
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak			136122	09	5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	1734496	67		
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):					6. Kétes követelések tartaléka	40000	—	4913542	35
1. Szervezési költségek a folyó számlán teljesen törlesztve	38174	94			7. A biztosítottak osztalékalapja	756508	92		
2. Szervezési költségek törlesztve	379069	22			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):			4729 3	44
3. Folyó igazgatási ügyek	5710 3	72			III. Díjbevétel:				
4. Behajtási jutalékok	150784	85			1. Halál esetére szóló és vegyes biztosítások	7.050.183-53			
5. Orvosi költségek	60324	42	1199887	15	levonva a viszontbiztosítási díjat	314.256 08		6735927	45
6. Adók és illetékek			86409	23	2. Elélesi biztosítások	684.681-48			
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kétes követelésekre és ingatlanra			7288	11	levonva viszontbiztosítási díjat	2.096-77		682584	71
VI. Független károk tartaléka:					3. Járadékfizetések	152319	56	7570881	72
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	325472	90			IV. A tőkeberuházások hozadéka:				
2. Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	176318	02			1. Kölcsön- és leszámítolási kamatok, valamint a hitelintezeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	10519	72		
3. Járadékfizetések	4609	38	506400	50	2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai	245191	23		
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					3. Jelzálogkövetelések kamatai	129079	69		
1. Díjtartalek					4. Értékpapírok kamatai	163577	53		
a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbiztosítók részét	frt 40.713.609-93				5. Ingatlanok tiszta hozadéka	203305	35	2273171	52
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	4.642.967-12				V. egyéb bevételek:				
c) Járadékfizetések	1.431.362 44		46787939	49	1. Kötvényilletékek	47877	98		
2. Díjtartalek					2. Egyéb üzemi bevételek	55357	71		
a) Halálesetre szóló és vegy. bizt., levonva a viszontbizt. részét	1.880.564-90				3. Könyvszerű árfolyamnyereség értékpapírokon	778947	33	882683	22
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	123.255-98		2006820	88	Összesen			603 1 25	36
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	120000	—							
4. Tökésített nyereségtartalek	1312500	—							
5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	2533414	20	53421091	40					
6. Kétes követelések tartaléka	40000	—	627698	23					
7. A biztosítottak osztalékalapja	620386	83	60335325	25					
VIII. Évi üzleti nyereség									
Összesen			60335325	25	Összesen			603 1 25	36

VAGYON.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1896. december 31-én.

TEHER.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
1	A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alaptőke	2625000	—	2625000	—	5290000	—
2	Ingatlan birtok	—	—	—	—	—	—	2	Tökésített nyereségtartalek	1312500	—	1312500	—	2625000	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	765000	—	465000	—	3	a) Tartalék alap az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	1035660	44	2033444	20	3609 84	64
	b) Mezőgazdasági birtokok	1277600	—	—	—	1277600	—		b) Kiegészítő tartalék	—	—	599000	—	599000	—
3	Gazdasági termények	136155	11	—	—	136155	11	4	Tartalék alap kétes követelések fedezésére	40000	—	40000	—	80000	—
4	a) Építés alatt álló intézeti ház Prágában	—	—	925089	91	925089	91	5	a) Díjtartalek folyó biztosításokra az A mérlegben	3345061	39	—	—	3345061	39
	b) Építés alatt álló intézeti ház Milanóban	—	—	15564	72	15564	72		b) Díjtartalek a folyó biztosításokra a B mérlegben	—	—	46787939	49	46787939	49
5	Kölcsönök a társaság életbizt. kötvényeire	—	—	5690988	18	5690988	18		c) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	2006820	88	20 630	88
6	Kamatkozó jelzálogilag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra	80000	—	5081659	45	3161659	35	6	Tartalék függőben levő kárfizetésekre az A mérlegben	810852	72	—	—	810852	72
7	Kölcsönök értékpapírokra	267501	60	—	—	267501	60		a B mérlegben	—	—	506400	30	506400	30
8	Állam- és más értékpapírok	4128756	08	4925803	18	45054559	26	7	Osztalék alap az életbiztosításban nyereménynyel biztosítottak javára	—	—	620386	83	620386	83
9	Folyó kamatok	128024	93	257407	14	385432	07	8	A hivatalnokok ellátási pénztárána vagyona	767613	86	—	—	767613	86
10	Váltók a tárczában	163938	26	—	—	263938	26	9	Jelzáloghitelek	—	—	—	—	—	—
11	Rendelkezésre álló pénzek hitelintezeteknél és takarékpénztáraknál	1458356	22	129254	13	1617610	35	10	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	1092734	10	55884	44	1148618	54
12	Készpénzkészlet az intézet igazgatóságánál és fiókjaiban	32655	97	34428	11	361284	08	11	Egyenleg az intézet fiókjaiban számláján	44127	40	—	—	44127	40
13	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	250733	12	42047	69	301780	81	12	Egyenleg az A mérleg folyó számláján	—	—	551146	17	551146	17
14	Maradvány az intézet fiókjaiban számláiból	114399	82	232805	20	1379205	02	13	Hitelek különböző címeken	294056	35	55145	21	349201	57
15	Maradvány a B mérleg folyó számlájából	551146	17	—	—	551146	17	14	Betétek kezesség és biztosíték gyanánt	1722076	30	1831395	55	3553471	85
16	Adósk különböző címek alatt	286069	84	14818	05	300887	89	15	Gidoni alapítvány	5213	74	—	—	5213	74
	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	172076	30	1831395	55	3553471	85	16	Girard alapítvány	4977	50	—	—	4977	50
	b) Letétek Goldschmidt alapítvány	3000	—	—	—	3000	—	17	Goldschmidt alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
	c) Besso József alapítvány	6000	—	—	—	6000	—	18	Besso József alapítvány	6000	—	—	—	6000	—
	d) Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—	19	Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
18	Butorlat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, czégtáblák, papir- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—	20	a) Nyereség előírás (A mérleg)	frt 1.060.86				106086	
19	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—		b) Nyereség az évi üzletből	829.178.76				82917876	
	Összesen	13912113	42	59673761	31	73585873	73		Összesen	830239	62	627698	23	1457987	85
	Az 1896. decz. 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezettségek értéke: frt. 31.806.255.27.									18913113	42	59673761	31	73585873	73

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camilo, Baró Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Baró Morpurgo József, Segré V. HEGEDŰS SÁNDOR, igazgató-tanácsos. A vezérigazgató: Richetti Odón. Magyarországi vezérigazgató: Steinhardt, Poór.

Az intézet hivatalos helyiségei Budapesten, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bő

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. s.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Filozófus a vádlottak padján.

Pécs, 1897. május 12.

A szabadelvű párturalom egyik dicsőségét képezi, hogy az utóbbi időben a politikai bűnpercek annyira elszaporodtak, mintha nem is az alkotmányos és ami fő, a szabadelvű Magyarországon, hanem legalább is orosz kényuralom alatt állnánk. Mert bizony csak rendőrállam tarthatja feladatának az embereket addig, míg eszméikért csak szóval vagy tollal harcolnak, lakat alá tenni, s a rövidlátó korlátoltságának nem közönséges mértéke szükséges hozzá, hogy valaki azt higgye, mikép eszméket és elveket paragrafusokkal agyon lehet ütni, vagy hogy az apostollal együtt az evangéliumot is börtönbe lehet vetni.

Van nekünk itt Magyarországon egy filozófusunk, aki tudományával feltűnést keltett a bolond németeknél, de akit a m. kir. állam kiűldözött a hivatalából, mert elhagyta a mi akadémikusaink által taposott utat, nem rágódott a külföldi tudomány által kicsépeelt szalmán, hanem neki magának is voltak eszméi, amit bizony magyar államszolgálatban tűrni nem lehet.

Schmitt Jenő, a világszerte ismert magyar filozófus megszűnt államhivatalnok lenni s egészen a tudományának szentelte a tevékenységét; folyóiratot indított, a

melyben tudományos szempontból fejtegette eszméit s a mai világrend tökéletlenségeiből kiindulva, kereste egy tökéletesebb, ideális világrend törvényeit, a melyek az emberi társadalomban az abszolút igazságot jobban megközelítenék.

De a tudós filozófusnak ebbe a munkájába is beleszólt a szabadelvű magyar állam, a vádlottak padjára hurcolta a tudóst, mert nem a paragrafusok szerint merészelt gondolkozni s gondolatainak vakmerő módon kifejezést is merészelt adni. Nem buzdított ugyan senkit arra, hogy tagadja meg az engedelmességet a törvényeknek, nem lázított ellentállásra a hatóságokkal szemben, nem hívta fel a tömeget, hogy a törvényes intézményeket erőszakkal rombolja szét: csak kritizált, összehasonlította a mai államrendszert azzal az ideális világrenddel, a melyet ő csendes magányában mint bölcsészeti elméletet kieszelt. Igaz, hogy ez a kritika éles volt, de hiszen hol van az az államférfi, aki vitatni merne, hogy az államok mai szervezete megfelel az abszolút igazságnak, az isteni tökéletesség eszményképének?

Schmitt ezekben a fejtegetésekben nem a speciális hazai törvényekről beszélt, hanem általános szempontból kritizálta az államok mai berendezését, s a királyi főügyész mégis a magyar büntető törvénykönyv 173. §-át citálta a fejére, amely

természetesen csak a magyar törvényeket védelmezi megtámadás ellen. Nem gondolta meg a főügyész, hogy a mikor a magyar törvények megtámadása címén vádat emel az ellen, aki egész általánosságban a banditák törvényeivel egyformáknak mondja az államok törvényeit, akkor maga gyakorolja a leglesújtóbb kritikát a mi törvényeink felett, mert ő maga vonatkoztatta a magyar törvényekre azt a kritikát, amit a filozófus egész általánosságban állam-törvények fölött gyakorolt.

Érezte ebben az esetben ferde helyzetét a vádló királyi ügyész is és mintegy a saját lelkiismeretének megnyugtatójára erősen tiltakozott az ellen a feltevés ellen, mintha ő a filozófus ellen emelne vádat, de ezt a tiltakozását aztán maga tette alaposan tönkre beszéde további folyamán, mely nem volt egyéb, mint bölcsészeti polemia az inkriminált cikk állításaival. Nagy ékesszólással fejtegette, hogy ha erőszakos, jogtipró, korrumpált az államhatalom minden organuma, akkor gaz, hitvány és alávaló a nemzet is, melynek kebeléből ilyen kormány kikerül, tehát akkor nem a nemzet jogának kiterjesztéséről, hanem csak megszorításáról lehetne szó. Ezzel bizonyította a vádló ügyész, hogy a vádlottnak nem volt igaza, a mikor a korrumpált államhatalom ellenében az ideális anarkiát állította fel panaceaúl, mert az ő tétel-

A „Pécsi Figyelő” tárcája

Éjszaka.

Éjfél után egy órakor a napos káplár, aki eddig virrasztott, fölkelte az inspekcziót, hogy most már az virraszson tovább s vizsgálja az ablakból a hideg őszi holdat, amely hol erre, hol arra szaladgál a suhanó föllegek mögött. A keltés nem megy valami könnyen, mert az inspekcziós sem bolond, hogy fölkeljen addig, míg nem föltétlenül muszáj. Előbb rángatni kell egy darabig, de miután arra semmi kelési hajlandóságot nem mutat, hátba veri.

— No, — mondja erre.

— Kelj föl, — parancsolja a káplár.

— Én?

— Hát.

— Hát látott-e kend már karón varnyut? — ásitja s elnyomja maga elől a szíjon az egyik tölténytáskát, hogy majd akkor jobban esik a fekvés.

Még ütögeti egy darabig a káplár, a mint az inspekcziós félálmosan felelget. Hogy ő most szolgálatban van, a szolgálat szent. Ő is szent. Aki tovább meri boxolni a feje bubját, azt úgy elrugja magától, hogy olyan messzire esik, hogy öt pengőért sem hozza vissza a vasut. A káplár ennél fogva meg-

fogja a két lábát s lehuzza a földre. Nagyot zökken. A többi ágyakon nyugodtan alszik tovább a népség. De az inspekcziós fölébred.

— Mi az?

— Kelj föl. Nem hallod, hogy egy óra van?

— Hallani nem hallom, de érzem.

Föl is kel, tapogatva az oldalát, mert estében belevágódott a bajonét feje. Megtöröli a szeméit, helyre huzgálja magán az örömlajbit. A szíjat is rendbe szedi a derekán; a csákót a fejére huzza s a maródi ágyat elegáns kézmozdulattal bocsátja a káplár rendelkezésére. A káplár fölmászik az ágyra annak a módja szerint. Az ágy ugyanis csak a végén mászható. Ha másképp fekszik bele a harcos, meglátszik a kitömött szalma zsák oldalán a gyűrődés. Még aztán beledugja magát a pokrócok közé, rendelkezéseit osztja.

— Ujság nincs semmi. A káplár Vetró a harmadik szakaszból ki van még maradva, de azt ígérte, hogy három órára bemászik a kerítésen. Hoz nyakolajat, annak felit megissza kend, felével reggel elébem Stellungol és haptákban füttyülve fölkinál vele.

— Ehen.

— Azután az őrmester előbb jött fel a kantinból, de nem bírta bedugni a kulcsot a kulcslyukba, mert beitalozott. Lefeküdt a suszterájba. Ott költse kend föl.

— Értem.

— Hát ajánlom is, hogy értse kend, mert kend még suba.

Subának az ifju katona nevezetik. Azonban az inspekcziós harmadik évét szolgálja, a káplár csak a másodikát s nem is hagyja ezt annyiban.

— Én? — kérdezi a legény. — Hiszen én mikor hazamegyek innen, aztán otthon leszek, aztán gyerekelem lesz, aztán egyszer beszalad a kapuból a kis fiam, hogy azt mondja: Gyék kend apám, katonák gyűnnek, — hát mikor kimegyek, maga még akkor is ott marad, de a bornyu akkora már a hátán, mint az ökör.

Nagyot sóhajt a káplár. Ilyen sóhajjal tele vannak a kaszárnyák. Ha minden sóhajtság annyi súlylyal bírna, mint egy szekerűtés, már régen nem volnának kaszárnyák a világon. A sóhajok mind ledöntenék.

Az inspekcziós most már kimegy a folyosóra, a káplárnak meg szomoruan járnak az eszében azok a dolgok, miket mondott. Jaj én uram és én istenem, de hosszú. Igaza van ennek az infanterisztának. Lám egy évvel hamarabb berukkolt, mégis itt van. Mikor megy még az el? Mikor megy ő el? Soha se lesz ennek vége; megint csak föl vág a széles katonamellből egy sóhaj s im, visszhangja támad neki. Az ágyak, a közönséges komisz katonágyak, a melyeknek csak

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-száma az A mérleghez. Elemi biztosítási ág 1896.

KIADÁS.	forint		kr.			forint		kr.		BEVÉTEL.
I. Kárfizetések (a kárfelvételi költségekkel együtt):										
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2760964	32								
2. Szállítmánybiztosítás levonva a viszontbiztosítók részét	998876	53								
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	17	09								
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	73971	62	3833829	56						
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):										
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	27721	70								
2. Jutalékok	822204	69								
3. Folyó igazgatási költségek	821203	93	1671135	32						
4. Adók és illetékek			521433	79						
III. Leírások és egyéb kiadások:										
1. Leírások kates követelésekre	2513	44								
2. Egyéb kiadások: Járulék és kamat a hivatalnokok ellátási pénztárába	70681	45	73194	89						
IV. Tartalék függő károokra:										
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	407413	74								
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	402937	98								
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	501	—	810852	72						
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:										
1. Díjtartalék:										
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2955475	85								
b) Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	359585	54	3315061	39						
2. Tökésített nyereségtartalék	1312500	—								
3. Értékpapírok árfolyamtartaléka	1085660	44								
4. Kates követelések tartaléka	40000	—	2388160	44						
VI. A balesetbiztosítási tárczáknak viszontbiztosítása			14719	84						
VII. Évi üzleti nyereség			829178	76						
Összesen			13590340	71						

Nyereség- és veszteség-száma a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1896).

I. Csedékes biztosítások és járadékok fizetése:											
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	2763800	03									
2. Elélesi esetére szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	593428	04									
3. Járadékfizetések	144160	35	3501688	42							
II. Fizetések visszavásárolt könyvekért, levonva a viszontbiztosítók részét			548740	29							
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak			136122	09							
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):											
1. Szervezési költségek a folyó számlán teljesen törlesztve	38174	94									
2. Szervezési költségek részben	379069	22									
3. Folyó igazgatási ügyek	5710	3									
4. Behajtási jutalékok	150784	85									
5. Orvosi költségek	60824	42	1499887	15							
6. Adók és illetékek			86409	20							
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kates követelésekre és ingatlanra			7288	14							
VI. Függő károk tartaléka:											
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	325472	90									
2. Elélesi biztosítások levonva a viszontbiztosítók részét	176318	02									
3. Járadékfizetések	4609	38	506400	30							
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:											
1. Díjtartalék:											
a) Haláles. szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbiztosítók részét	frt 40.713.609.93										
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	4.642.967.12										
c) Járadékfizetések	1.431.362.44										
2. Díjtartalék:											
a) Halálesetre szóló és vegy. bizt., levonva a viszontbizt. részét	1.880.564.90										
b) Elélesi biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	123.255.98										
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	120000	—									
4. Tökésített nyereségtartalék	1312500	—									
5. Értékpapírok árfolyamtartaléka és kiegészítő tartalék	2533414	20									
6. Kates követelések tartaléka	40000	—									
7. A biztosítottak osztalékalapja	620386	83	53421091	40							
VIII. Évi üzleti nyereség			627698	23							
Összesen			60335325	25							

VAGYON. Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1896. december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
1	A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alaptőke	2625000	—	2625000	—	5250000	—
2	Ingatlan birtok							2	Tökésített nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2625000	—
	a) Városi ingatlanok			4650000	—	4650000	—	3	a) Tartalék alap az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	105660	44	203344	20	309004	64
	b) Mezőgazdasági birtokok	1277600	—	—	—	1277600	—		b) Kiegészítő tartalék	—	—	599000	—	599000	—
3	Gazdasági termények	136155	11	—	—	136155	11	4	Tartalék alap kates követelések fedezésére	40000	—	40000	—	80000	—
4	a) Építés alatt álló intézeti ház Prágában	—	—	925089	91	925089	91	5	a) Díjtartalék a folyó biztosításokra az A mérlegben	3315061	39	—	—	3315061	39
	b) Építés alatt álló intézeti ház Milanóban	—	—	15564	72	15564	72		b) Díjtartalék a folyó biztosításokra az B mérlegben	—	—	16787939	49	16787939	49
5	Kölcsönök a társaság életbizt. kötvényeire	—	—	5690988	18	5690988	18		c) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	2006820	88	2006820	88
6	Kamatkozó jelzalogilag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra	80000	—	3081659	45	3161659	35		4. Tartalék alap kates követelések fedezésére	—	—	120000	—	120000	—
7	Kölcsönök értékpapírokra	267501	60	—	—	267501	60		5. Tartalék alap kates követelések fedezésére	—	—	—	—	—	—
8	Állam- és más értékpapírok	4128756	08	49925803	18	45054559	26		6. Tartalék függőben levő kárfizetésekre az A mérlegben	810852	72	—	—	810852	72
9	Folyó kamatok	128085	93	257407	14	385432	07		a) B mérlegben	—	—	506400	30	506400	30
10	Váltók a társaságban	16938	26	—	—	26938	26		b) B mérlegben	—	—	620386	83	620386	83
11	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	1458356	22	129254	13	1617610	35		c) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	—	—	—	—	—	—
12	Készpénzkészlet az intézet igazgatóságánál és fiókjainál	326855	97	34428	11	361284	08		7. Osztalék alap az életbiztosításban nyereménnyel biztosítottak javára	—	—	—	—	—	—
13	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	259733	12	42047	69	301780	81		8. A hivatalnokok ellátási pénztárána vagyona	767613	86	—	—	767613	86
14	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	114399	82	332505	20	337905	02		9. Jelzaloghiteltelezők	—	—	—	—	—	—
15	Maradvány a B mérleg folyó számlájából	551146	17	—	—	551146	17		10. Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	1092734	10	55884	41	1148618	51
16	Adósság különböző címek alatt	386069	84	14818	05	300887	89		11. Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	44127	40	—	—	44127	40
	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	172076	30	1831395	55	3553471	85		12. Egyenleg az A mérleg folyó számláján	—	—	551146	17	551146	17
	b) Letét Goldschmiedt alapítvány	3000	—	—	—	3000	—		13. Hitelezők különböző címeken	—	—	—	—	—	—
	c) Besso József alapítvány	600	—	—	—	6000	—		14. Betétek kezesség és biztosíték gyanánt	294056	35	55145	21	349201	57
	d) Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—		15. Gidoni alapítvány	1722076	30	1831395	55	3553471	85
18	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, czégtáblák, papir- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—		16. Girard alapítvány	5213	74	—	—	5213	74
19	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—		17. Goldschmiedt alapítvány	4977	50	—	—	4977	50
									18. Besso József alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
									19. Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
									20. Nyereség előírás (A mérleg)	frt 1.060.86				1.060.86	
									b) Nyereség az évi üzlethől	829.178.76				829.178.76	
									Összesen	18913113	42	59673761	31	73586873	73
									A jövő években lejárandó tűzbiztosítási díjak	31806255.27				31806255.27	

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.
 Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Báro Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Báro Morpurgo József, Segré V.
 HEGEDŰS SÁNDOR, igazgató-tanácsos. A vezértitkár: Richetti Odón.
 Magyarországi vezérügynökség: Steinhardt, Poór.
 Az intézet hivatalos helyiségei Budapeston, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítmány és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részv.-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset ellen biztosító társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A pécsi főügynökség
ULLMANN M. KÁROLY.